РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (осми състав)

16 юни 2011 година *

По дело T-211/08

Putters International NV, установено в Cargovil (Белгия), за което се явява адв. K. Platteau, avocat,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, за която се явяват г-н A. Bouquet и г-н F. Ronkes Agerbeek, в качеството на представители,

ответник,

с предмет искане за частична отмяна на Решение C (2008) 926 окончателен на Комисията от 11 март 2008 година относно производство по член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело COMP/38.543 — Международни услуги по преместване), както и при условията на евентуалност, отмяна или намаляване на наложената на жалбоподателя глоба,

* Език на производството: нидерландски.

ОБЩИЯТ СЪД (осми състав),

състоящ се от: г-н S. Papasavvas, изпълняващ функцията на председател, г-н N. Wahl и г-н A. Dittrich (докладчик), съдии,

секретар: г-н J. Plingers, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 6 май 2010 г.,

постанови настоящото

Решение

Факти

1. *Предмет на спора*

1 Съгласно Решение C (2008) 926 окончателен на Комисията от 11 март 2008 година относно производство по член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело COMP/38.543 — Международни услуги по преместване) (наричано по-нататък „Решението“), чието обобщение е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* на 11 август 2009 г. (ОВ C 188, стр. 16), жалбоподателят, Putters International NV, е участвал в картел на пазара на международните услуги по преместване в Белгия, отнасящ се до прякото и непрякото определяне на цените, до подялбата на пазара и до манипулирането на процедурата

по набиране на оферти. Комисията на Европейските общности изтъква, че картелът е действал в продължение на близо 19 години (от октомври 1984 г. до септември 2003 г.). Неговите членове са определяли цените, представяли са неотговарящи на действителните пазарни цени оферти (наричани по-нататък „фиктивни оферти“) на клиентите и са се обезщетявали помежду си за отхвърлените оферти посредством система за финансови компенсации (наричани по-нататък „комисиони“).

2. *Жалбоподателят*

2 Putters International (наричано по-нататък „Putters“ или „жалбоподателят“) е акционерно дружество от 9 януари 1997 г. В рамките на счетоводната година, приключила на 31 декември 2006 г., Putters е реализирало консолидиран световен оборот от 3 950 907 EUR.

3. *Административно производство*

3 Съгласно Решението Комисията е открила производството по собствена инициатива, тъй като е разполагала с информация, че определени белгийски дружества, които извършват дейност в отрасъла на международните премествания, участват в споразумения, които могат да попаднат в обхвата на предвидената в член 81 ЕО забрана.

4 Така въз основа на член 14, параграф 3 от Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 година, Първи регламент за прилагане на членове [81 ЕО] и [82 ЕО] (ОВ 13, стр. 204; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 3) през септември 2003 г. са извършени проверки на Allied Arthur Pierre NV, Interdean NV, Transworld International NV и Ziegler SA. След тези проверки Allied Arthur Pierre подава молба за освобождаване или намаляване на глобата съгласно Известие на Комисията относно освобождаване от глоби и намаляване на техния размер по делата за картели (ОВ C 45, 2002 г., стр. 3, Специално

издание на български език, 2007 г., глава 8, том 5, стр. 3, наричано по-нататък „Известието относно сътрудничеството от 2002 г.“). Allied Arthur Pierre признава участието си в споразуменията относно комисионите и относно фиктивните оферти, изброява участващите конкуренти, и по-специално конкурент, който преди това не е бил известен на службите на Комисията, и представя документи в подкрепа на устните си твърдения.

5 В приложение на член 18 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167), няколко писмени искания за предоставяне на информация са отправени до предприятията, участващи в антиконкурентните споразумения, до техни конкуренти и до професионална организация. На 18 октомври 2006 г. е прието изложение на възраженията и е съобщено на няколко дружества. Всички адресати отговарят на това изложение. Техните представители, с изключение на представителите на Amertranseuro International Holdings Ltd, Stichting Administratiekantoor Portielje, Team Relocations Ltd и Trans Euro Ltd, изтъкват правото си на достъп до документите, които се съдържат в преписката на Комисията и които са достъпни единствено в нейните помещения. Достъп им е предоставен между 6 и 29 ноември 2006 г. Изслушването е проведено на 22 март 2007 г.

6 На 11 март 2008 г. Комисията приема Решението.

4. *Обжалвано решение*

7 Комисията твърди, че адресатите на Решението, сред които и жалбоподателят, са участвали или са отговорни за картел в отрасъла на международните услуги по преместване в Белгия. Участниците в картела определяли цените, поделяли си клиенти и манипулирали процедурите по набиране на оферти поне през периода 1984—2003 г. Така те извършили едно-единствено продължавано нарушение на член 81 ЕО.

8 Според Комисията съответните услуги обхващат както преместването на вещи на физически лица, които могат да бъдат частни лица или служители на предприятие или публична институция, така и преместването на вещи на предприятия или публични институции. Тези премествания се характеризирали с факта, че Белгия представлява отправната точка на преместването или неговото местоназначение. Следователно, като взема предвид и факта, че всички разглеждани дружества за международни премествания са установени в Белгия и че дейността на картела се развива в Белгия, Комисията установява, че географският център на картела е Белгия.

9 Комисията изчислява, че общият оборот на участниците в картела за международни услуги по преместване в Белгия е 41 милиона евро за 2002 г. След като оценява отрасъла на около 83 милиона евро, тя определя общия пазарен дял на участващите предприятия на около 50 %.

10 Комисията изтъква, че картелът цели по-специално да установи и поддържа високи цени и да извършва едновременна или последователна подялба на пазара под няколко форми: споразумения относно цените, споразумения относно поделянето на пазара посредством система за предоставяне на обезпечения (фиктивните оферти) и споразумения относно система за финансови компенсации за отхвърлените оферти или за непредставянето на оферта (комисионите).

11 Комисията установява, че между 1984 г. и началото на 90-те години картелът е действал по-специално въз основа на писмени споразумения за определяне на цени. Заедно с това били въведени комисионите и фиктивните оферти. Комисионата била скрит компонент на окончателната цена, която потребителят трябва да плати, без да получи еквивалентна престация. Всъщност тя представлявала парична сума, която дружеството за премествания, получило поръчката за международно преместване, дължи на конкурентите, които не са я получили, независимо дали последните също са представили оферта, или не. Следователно ставало въпрос за вид финансова компенсация за дружествата за премествания, които не са получили поръчката. Членовете на картела фактурирали взаимно комисионите за отхвърлените или непредставените оферти, като посочвали

фиктивни услуги, а размерът на тези комисиони се фактурирал на клиентите. Комисията твърди, че тази практика следва да се счита за непряко определяне на цени за международните услуги по преместване в Белгия.

12 Членовете на този картел си сътрудничили и при представянето на фиктивни оферти, които създавали погрешно убеждение у клиентите, тоест у заплащащите преместването работодатели, че те могат да избират въз основа на критерии, основаващи се на конкуренцията. Фиктивната оферта била изкуствена оферта, представена на клиента или на преместващото се лице от дружество за премествания, което нямало намерение да осъществи преместването. Чрез представянето на фиктивни оферти дружеството за премествания, което е искало да получи поръчката (наричано по-нататък „дружеството претендент"), действало по такъв начин, че институцията или предприятието пряко или непряко да получи няколко оферти чрез лицето, което планира да се премести. За тази цел дружеството претендент е посочвало на конкурентите си цената, размера на застраховката и разходите за складиране, които те е трябвало да фактурират за услугата. Тази цена, която била по-висока от цената, предлагана от дружеството претендент, впоследствие се посочвала във фиктивните оферти. Според Комисията, предвид факта че обикновено даден работодател избира дружеството за премествания, което предлага най-ниската цена, дружествата, участващи в една и съща процедура за международно преместване, по принцип предварително са знаели кое от тях може да получи поръчката за това преместване.

13 Освен това Комисията посочва, че цената, поискана от дружеството претендент, може да бъде по-висока от обичайната, тъй като другите дружества, участващи в същата процедура за преместване, представят фиктивни оферти, в които фигурира посочена от дружеството претендент цена. Като пример Комисията цитира в съображение 233 от Решението вътрешно електронно писмо на Allied Arthur Pierre от 11 юли 1997 г., в което се посочва: „[К]лиентът поиска две [фиктивни оферти], поради което можем да поискаме по-висока цена". Поради това Комисията изтъква, че представянето на фиктивни оферти на клиентите представлява манипулиране на процедурата за обществена поръчка, поради което

цените, посочени във всички оферти, умишлено са завишени в сравнение с цената на дружеството претендент, и във всички случаи са по-високи отколкото биха били при условията на конкуренция.

14 Комисията поддържа, че тези споразумения са сключени до 2003 г. Според нея тези сложни дейности имали един и същ предмет — да определят цените, да поделят пазара и така да се наруши конкуренцията.

15 В заключение Комисията приема разпоредителната част на Решението, чийто член 1 гласи следното:

„Следните предприятия са нарушили член 81, параграф 1 [ЕО], като са определили по пряк и непряк начин цени за международни услуги по преместване в Белгия, като са си поделили част от този пазар и са манипулирали процедурите по набиране на оферти през посочените периоди:

[…]

е) [Putters], от 14 февруари 1997 г. до 4 август 2003 г.;

[…]“

16 Ето защо в член 2, буква з) от Решението Комисията налага глоба в размер на 395 000 EUR на жалбоподателя.

17 При определянето на размера на глобата Комисията е приложила в Решението метода, изложен в нейните Насоки относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 (ОВ C 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 264, наричани по-нататък „Насоките от 2006 г.“).

Производство и искания на страните

18 На 4 юни 2008 г. жалбоподателят подава настоящата жалба в секретариата на Общия съд.

19 Въз основа на доклад на съдията докладчик Общият съд (осми състав) решава да започне устната фаза на производството. Устните състезания и отговорите на страните на поставените от Общия съд въпроси са изслушани в съдебното заседание, проведено на 6 май 2010 г.

20 Жалбоподателят моли Общия съд:

— да отмени член 1 от Решението в частта, в която с него се установява, че жалбоподателят е нарушил член 81, параграф 1 ЕО,

— да отмени член 2 от Решението, доколкото с него се налага глоба на жалбоподателя,

— при условията на евентуалност, да определи глоба, която да е значително по-ниска от сумата, определена от Комисията,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

21 Комисията моли Общия съд:

— да отхвърли жалбата,

— да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

От правна страна

22 Жалбоподателят изтъква пет правни основания, с които цели отмяната на Решението и отмяна или намаляване на глобата. Първото правно основание се отнася до прилагането на член 81 ЕО, докато другите правни основания се отнасят до изчисляването на глобата.

1. *По първото правно основание относно участието на жалбоподателя в комплексен и систематичен картел*

Доводи на страните

23 Жалбоподателят упреква Комисията, че е допуснала явна грешка в преценката, твърдейки, че е участвал в комплексен и систематичен картел, докато той е участвал само спорадично в практики, свързани с комисиони и с фиктивни оферти.

24 На първо място, жалбоподателят изтъква, че целите на споразуменията относно цените, от една страна, и на споразуменията относно комисионите и фиктивните оферти, от друга страна, са напълно различни. Споразуменията относно комисионите и фиктивните оферти нямали за цел да определят цените, дори непряко. На второ място, страните по споразуменията относно цените, от една страна, и по споразуменията относно комисионите и фиктивните оферти, от друга страна, не били същите. На трето място, жалбоподателят поддържа, че не е участвал в общ план. Въпреки че съществувал комплексен картел по отношение на малка група от предприятия, той не принадлежал към това твърдо ядро, като твърди, че не знае за споразуменията относно цените. На четвърто място, подчертава важната качествена разлика между участието му в определени практики и наличието на комплексен картел между ограничен брой участници.

25 В писмената си реплика жалбоподателят уточнява, че двете отделни цели, преследвани от картела, са от една страна, поддържането на по-високи цени за доставката на международни услуги по преместване в Белгия, и от друга страна, подялбата на пазара на тези услуги. Спорадичното участие на жалбоподателя обаче в практиките относно фиктивните оферти и комисионите не можело да доведе до увеличаване на общото равнище на цените на пазара.

26 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

Съображения на Общия съд

27 С това правно основание жалбоподателят оспорва антиконкурентния характер на определени практики и изтъква, че не е участвал в описаното в Решението едно-единствено продължавано нарушение. Следователно уместно е най-напред да се разгледа антиконкурентният характер на комисионите и на фиктивните оферти, след това да се припомни понятието за едно-единствено продължавано нарушение и накрая да се приложат тези принципи към положението на жалбоподателя.

По антиконкурентния характер на комисионите и фиктивните оферти

28 Жалбоподателят твърди, че споразуменията относно комисионите и фиктивните оферти нямали за цел, дори непряко, да определят цените. Това твърдение не може да се приеме. По отношение на комисионите, техният брой и размер са определяни предварително, още преди дружествата за преместване да са представили своите оферти на клиентите. Следователно комисионите неизбежно повишават равнището на цените, тъй като генерираните от тях разходи се поемат от клиентите. Що се отнася до офертите, посочената в „неотговарящата на действителните пазарни цени" оферта цена е определена от поискалото я дружество и е приета от дружеството, издало фиктивната оферта, което позволява на първото дружество да определи цена, по-висока от тази, която би определило в условията на свободна конкуренция, и близка до „фиктивната" цена, уговорена с общото споразумение. В съображение 233 от Решението Комисията показва влиянието на тази практика на фиктивните оферти върху цените (вж. точка 13 по-горе).

29 Що се отнася до доводите, съгласно които фиктивни оферти се представят едва след като клиентът е направил избора си, следва да се подчертае, че лицето, което осъществява контакт с доставчика, например служителят на Комисията, не е действителният клиент на дружествата за преместване. Всъщност предприятието или институцията, която плаща преместването, следва да подбере дружество за премествания. Именно с цел да се улесни изборът редица предприятия и обществени институции изискват представянето на няколко оферти.

30 Накрая по отношение на довода, че участието на жалбоподателя в практиките относно фиктивните оферти и комисионите не е могло да доведе до увеличаване на общото равнище на цените на пазара, следва да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика за целите на прилагането на член 81, параграф 1 ЕО отчитането на конкретните резултати от едно споразумение е излишно, щом като е ясно, както в настоящия случай, че то има за цел ограничаването, предотвратяването или нарушаването на конкуренцията на общия пазар (Решение на Съда от 13 юли 1966 г. по дело Consten и Grundig/Комисия,

56/64 и 58/64, Recueil, стр. 429, 496 и Решение на Общия съд от 6 април 1995 г. по дело Ferriere Nord/Комисия, T-143/89, Recueil, стр. II-917, точка 30).

По понятието за едно-единствено продължавано нарушение

31 В своето Решение от 8 юли 1999 г. по дело Комисия/Anic Partecipazioni (C-49/92 P, Recueil, стр. I-4125, точка 82) Съдът установява, че би било неестествено продължавано поведение, характеризиращо се с една и съща цел, да се подразделя на редица отделни нарушения, след като — напротив — става дума за едно-единствено нарушение, което постепенно се е конкретизирало както в споразумения, така и в съгласувани практики.

32 При тези обстоятелства предприятие, участвало в нарушение със свои собствени действия, които попадат в обхвата на понятията за споразумение или за съгласувана практика с антиконкурентна цел по смисъла на член 81, параграф 1 ЕО и целят да улеснят цялостното осъществяване на нарушението, е отговорно за целия период на своето участие в споменатото нарушение и за действията на други предприятия в рамките на същото нарушение (Решение по дело Комисия/Anic Partecipazioni, точка 33 по-горе, точка 83).

33 От това решение е видно, че за да установи наличието на едно-единствено продължавано нарушение, Комисията трябва да докаже, че предприятието е възнамерявало да допринесе със собствените си действия за преследваните от всички участници общи цели и че е знаело за предвижданите или вече извършени от другите предприятия действия в изпълнение на същите цели, или че е могло разумно да ги предвиди и е било готово да понесе риска във връзка с тях (Решение по дело Комисия/Anic Partecipazioni, точка 33 по-горе, точка 87).

34 Всъщност картелите могат да се считат за елементи от фактическия състав на едно-единствено антиконкурентно споразумение само ако е доказано, че те се вписват в цялостен план, преследващ обща цел. Освен това само когато при участието си в тези картели предприятието е знаело или е трябвало да знае, че по този начин се присъединява към подобно споразумение, неговото участие в тях може да представлява израз на присъединяването му към това споразумение (Решение на Общия съд от 15 март 2000 г. по дело Cimenteries CBR и др./Комисия, T-25/95, T-26/95, T-30/95—T-32/95, T-34/95—T-39/95, T-42/95—T-46/95, T-48/95, T-50/95—T-65/95, T-68/95—T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 и T-104/95, Recueil, стр. II-491, точки 4027 и 4112).

35 Следователно от тази съдебна практика е видно, че за да се установи участието в едно-единствено продължавано нарушение, трябва да са налице три условия, а именно наличие на цялостен план, преследващ обща цел, умишлен принос на предприятието към този план и доказано или презумирано знание на това предприятие за неправомерните действия на другите участници.

36 Следователно Решението трябва да се разгледа именно в светлината на тези условия.

Относно квалификацията на разглежданите неправомерни действия

— Относно съществуването на цялостен план, преследващ обща цел

37 Що се отнася, първо, до съществуването на цялостен план, преследващ обща цел, Комисията изтъква, че разглежданите предприятия преследват икономическата цел да осуетят повишението на цените.

38 Все пак понятието за обща цел не би могло да се определи чрез общо позоваване на нарушаването на конкуренцията на пазара, засегнат от нарушението, тъй като накърняването на конкуренцията, като предмет или последица, представлява елемент от фактическия състав на всяко поведение, попадащо в приложното поле на член 81, параграф 1 ЕО. Такова определение на понятието за обща цел би рискувало да лиши понятието за едно-единствено продължавано нарушение от част от неговия смисъл, доколкото то би довело до това няколко забранени с член 81, параграф 1 ЕО вида поведение, засягащи даден икономически сектор, систематично да бъдат квалифицирани като елементи от фактическия състав на едно-единствено нарушение.

39 В конкретния случай от Решението е видно, че общата цел, преследвана по различни начини в рамките на цялостния план, е да се установят и поддържат високи цени за предоставянето на международни услуги по преместване в Белгия и да се поделят пазарът. Тази обща цел е подробно описана в съображения 314 и 322—344 от Решението.

40 Двете практики, в които жалбоподателят е участвал, подобно на писменото споразумение относно цените, преследват обща цел, а именно ограничаването на конкуренцията между участниците в картела, като установяват равнище на цените, по-високо, отколкото би било при липсата на споразумения. Комисионите, платени на неспечелилите поръчката конкуренти, в достатъчна степен ги разубеждават да предложат конкурентна цена, а като обменят информация за офертите си чрез фиктивните оферти, участниците в картела ограничават ценовата конкуренция. Освен това споразумението относно фиктивните оферти позволява на участниците да поддържат цените на по-високо равнище от това, което би било налице при липсата на такова споразумение.

41 Накрая, напълно е възможно едно-единствено продължавано нарушение да преследва двойна цел — да влияе на цените и да поделя пазара. Този довод обаче не може да постави под съмнение наличието на подобно нарушение, също както и доводът, че не всички страни по споразумението относно цените, от една страна, и по споразумението относно комисионите и фиктивните оферти,

от друга страна, са същите. Всъщност обстоятелството, че всяко предприятие участва в нарушението в присъщи за него форми, само по себе си не засяга квалификацията на това нарушение като едно-единствено продължавано нарушение (Решение на Общия съд от 8 юли 2008 г. по дело BPB/Комисия, T-53/03, Сборник, стр. II-1333, точка 260).

— Относно умишленото участие на жалбоподателя в цялостния план

42 Що се отнася, на второ място, до участието на жалбоподателя в нарушението, безспорно е, че то е участвало в две от трите практики, описани в Решението, и по-специално в споразумението относно комисионите и в споразумението относно фиктивните оферти.

43 За сметка на това жалбоподателят не е участвал в писменото споразумение относно цените. Впрочем, макар че от предприятие, което е участвало в нарушение със своите собствени действия, може също да се търси отговорност за действията на другите предприятия в рамките на същото нарушение, това важи единствено за периода на участието му в посоченото нарушение (Решение по дело Комисия/Anic Partecipazioni, точка 31 по-горе, точка 83). Ето защо от жалбоподателя не може да се търси отговорност за действия, приключили повече от пет години преди неговото присъединяване към картела.

44 В Решението си Комисията обаче установява нарушение на член 81, параграф 1 ЕО от жалбоподателя само за периода от 14 февруари 1997 г. до 4 август 2003 г., през който жалбоподателят е участвал във всички дейности на картела. Ето защо Комисията надлежно е взела предвид факта, че участието му в картела започва едва през 1997 г.

45 Освен това твърденията на жалбоподателя, че споразуменията относно комисионите и фиктивните оферти не се прилагали едновременно и че договорености относно комисионите били конкретни, не са релевантни, доколкото — противно на твърдяното от него — тези две практики преследват една и съща цел.

— Относно знанието на жалбоподателя за неправомерните действия

46 Що се отнася, на трето място, до въпроса дали жалбоподателят е знаел за неправомерните действия на другите участници в картела, следва да се посочи, че при участието му в този картел не е имало антиконкурентни срещи. Все пак фактът, че жалбоподателят никога не е присъствал на подобна среща, не е определящ, тъй като функционирането на картела показва, че не е било необходимо неговите членове да участват в срещи, за да се осведомят за споразуменията относно комисионите или фиктивните оферти или за да участват в тях. Споразуменията като цяло се сключвали по телефон, електронна поща или факс.

47 Освен това жалбоподателят непременно е трябвало да знае за неправомерните действия на другите участници, предвид факта че практиката на комисионите и на фиктивните оферти във всеки конкретен случай почива на взаимното сътрудничество с редуващите се партньори. Всъщност тази система почива на принципа „давам, за да дадеш“, доколкото всяко предприятие, което плаща комисиона или подава фиктивна оферта, очаква в бъдеще да може също да се ползва от тази система и да получи комисиони или фиктивни оферти. Следователно, противно на твърдяното от жалбоподателя, тези договорености не са отделни, а са свързани помежду си, като се допълват взаимно.

48 Твърдението на жалбоподателя, че не е знаел за писмените споразумения и за практиките на комисионите преди 1997 г. не е релевантно, доколкото с

Решението се търси отговорност от жалбоподателя единствено за нарушения след тази дата. Най-късно през 1997 г., когато е приел първата си комисиона, жалбоподателят е узнал, че никое от предприятията не упражнява своята дейност при условията на нормална конкуренция. Следователно той е знаел за неправомерните действия, както и за антиконкурентната цел, преследвана от другите предприятия.

49 Следователно Комисията основателно е заключила, че жалбоподателят е знаел или е трябвало да знае за неправомерните действия на другите участници в картела.

50 От посоченото по-горе следва, че Комисията правилно е установила, че жалбоподателят е участвал в описаното в Решението едно-единствено продължавано нарушение. Ето защо първото правно основание трябва да се отхвърли.

2. *По второто правно основание относно изчисляването на основния размер*

Доводи на страните

51 С второто правно основание жалбоподателят изтъква, че Комисията е нарушила принципите на пропорционалност и на равно третиране при изчисляването на основния размер на глобата.

52 Според жалбоподателя изчисленият основен размер е твърде висок, тъй като оборотът му, с който нарушението е свързан пряко или косвено, е значително по-нисък от сумата от 1 441 149 EUR, приета от Комисията. Всъщност само 1 % от преписките по международни услуги по преместване, обработени от жалбоподателя през 2002 г., са повлияни от нарушението. Според жалбоподателя не трябва да се взима предвид общият оборот от услугите по международни премествания, а общият оборот, който се отнася до услугите, които разумно могат да се свържат пряко или непряко с извършените от него нарушения.

53 Жалбоподателят посочва, че непропорционалният и неравномерен характер на избрания от Комисията метод се проявява също в съотношението между взетия предвид оборот и констатираните нарушения (18 476 EUR за жалбоподателя срещу около 7 000 EUR за Allied Arthur Pierre, Interdean и Ziegler). Сумата от 18 476 EUR била освен това несъизмерима със средната стойност на услуга по международно преместване, извършена от жалбоподателя (4 650 EUR).

54 Комисията приема, че доводите на жалбоподателя са неоснователни, дори неотносими. Веднъж след като Комисията е установила какви са стоките и услугите, с които нарушението е свързано пряко или косвено, стойността на продажбите от всички тези стоки и услуги можела да се вземе предвид, за да се определи основният размер на глобата.

Съображения на Общия съд

55 Жалбоподателят оспорва възприетия от Комисията оборот, с който нарушението е свързано пряко или непряко.

56 Противно на твърденията на Комисията, настоящото правно основание не е неотносимо. Всъщност, ако вместо сумата от 1 441 149 EUR, за изчисляването на основния размер на глобата Комисията беше приела единствено стойността на продажбите, за които се твърди, че са засегнати от нарушението, а именно според жалбоподателя 1 % от тази сума или 14 411,49 EUR, основният размер би възлизал на 18 374,65 EUR и следователно би останал много под тавана от 10 %, приложим към жалбоподателя в настоящия случай.

57 Доводът обаче, че трябва да се вземе предвид само стойността на продажбите, действително засегнати от нарушението, се основава на неправилно тълкуване на точка 13 от Насоките от 2006 г. Тази точка предвижда следното:

„При определяне на основния размер за налаганите глоби Комисията ще отчита стойността на продажбите на стоки и услуги на предприятието, с които нарушението е свързано пряко или косвено […].“

58 Противно на твърденията на жалбоподателя, от тази разпоредба не следва, че при изчисляването на релевантната стойност на продажбите може да се вземе предвид единствено стойността на продажбите за преместванията, които действително са засегнати от неправомерните практики.

59 Така текстът на точка 13 от Насоките от 2006 г. посочва „продажбите […], с които нарушението е свързано пряко или косвено“, а не „продажбите, засегнати от нарушението“. Следователно формулировката на точка 13 се отнася до продажбите, осъществени на релевантния пазар. Впрочем това ясно произтича от текста на немски език на точка 6 от Насоките от 2006 г., в която става дума за „Umsatz auf den vom Verstoß betroffenen Märkten“ (продажби, осъществени на засегнатите от нарушението пазари). По аргумент на по-силното основание точка 13 от Насоките от 2006 г. не касае единствено случаите, в които Комисията разполага с писмени доказателства за нарушението.

60 Това тълкуване е в съответствие с целта на общностните норми относно конкуренцията. Всъщност предложеното от жалбоподателя тълкуване би означавало, че за да определи основния размер на глобите, които следва да се наложат в случаите на картели, Комисията е задължена във всеки конкретен случай да установи кои са отделните продажби, засегнати от картела. Подобно задължение никога не е било налагано от юрисдикциите на Съюза и от нищо не следва, че Комисията е възнамерявала да си наложи подобно задължение в Насоките от 2006 г.

61 Освен това от постоянната съдебна практика следва, че частта от оборота, свързана със стоките, предмет на нарушението, може да даде точни указания за обхвата на дадено нарушение на съответния пазар (Решение на Съда от 7 юни 1983 г. по дело Musique Diffusion française и др./Комисия, 100/80—103/80, Recueil, стр. 1825, точка 121). По-конкретно оборотът, реализиран от стоките, които са предмет на ограничителна практика, представлява обективен критерий, който дава точна мярка за вредата, нанесена от тази практика на нормалната конкуренция (Решение на Общия съд от 11 март 1999 г. по дело British Steel/Комисия, T-151/94, Recueil, стр. II-629, точка 643 и Решение на Общия съд от 8 юли 2008 г. по дело Saint-Gobain Gyproc Belgium/Комисия, T-50/03, непубликувано в Сборника, точка 84). Този принцип е възприет в Насоките от 2006 г.

62 От това следва, че цифровите данни, които жалбоподателят е представил, а именно съотношението между взетия предвид оборот и броя на констатираните нарушения, са ирелевантни. Още повече че по делата относно картели, които са тайни по своето естество, е неизбежно определени доказателства за проявите на антиконкурентни практики да не бъдат открити. В настоящия случай действително би било невъзможно да се представят доказателства относно всяко от извършените премествания.

63 Следователно второто правно основание трябва да бъде отхвърлено.

3. *По третото правно основание относно липсата на разграничение*

Доводи на страните

64 В рамките на третото правно основание жалбоподателят изтъква нарушаване на принципите на пропорционалност и на равно третиране по отношение на еднаквото прилагане на ставка от 17 %, която съответства на тежестта на нарушението по силата на точка 19 от Насоките от 2006 г.

65 Жалбоподателят упреква Комисията, че е изчислила глобата, прилагайки спрямо всички засегнати предприятия една и съща ставка от 17 % за тежестта на нарушението и за допълнителната сума с възпиращa цел, без да отчете тяхната роля в картела и естеството на практиките, в които са участвали. Фактът, че всички предприятия са третирани по един и същ начин, при положение че са се намирали в значително по-различно положение, имал за последица, че жалбоподателят бил санкциониран относително по-тежко от предприятие, за което е установено, че е имало важна роля в картела. Така съотношението между основния размер на глобата и броя на констатираните нарушения е 23 462 EUR за жалбоподателя и едва 6 736 EUR за Allied Arthur Pierre. Когато дадено нарушение е резултат от участието на няколко страни, Комисията била длъжна за вземе предвид тежестта на всяко участие. Според него разликата в ролите на страните в картела изисквала Комисията да направи разграничение.

66 Комисията твърди, че окончателно наложената на жалбоподателя глоба вече е „изключително ниска“ поради прилагането на тавана на глобата. Така дори при изчисляването на глобата да бяха съобразени изложените от жалбоподателя съображения, глобата пак нямаше да бъде намалена. Освен това тя оспорва твърденията на жалбоподателя.

Съображения на Общия съд

67 Най-напред следва да се посочи, че идеята, според която следва да съществува пряко отношение между броя на писмените доказателства за извършеното от жалбоподателя нарушение и процента, който отразява тежестта на това нарушение, е неправилна. Всъщност по делата относно картели, които са тайни по своето естество, е неизбежно определени доказателства за проявите на антиконкурентни практики да не бъдат открити, особено ако Комисията не е извършила проверки в помещенията на жалбоподателя.

68 По отношение на липсата на разграничение следва да се препрати към наблюденията на Общия съд в рамките на третото правно основание, повдигнато по дело Team Relocations/Комисия (T-204/08, точка 80 и сл. от Решението) и на второто правно основание на Gosselin по дело Gosselin/Комисия (T-208/08, точка 80 и сл. от Решението). Налага се обаче констатацията, че прилагането на тавана от 10 % в настоящия случай вече е довело до значително намаляване на глобата. Всъщност, докато основният размер на глобата е определен на 1,83 милиона евро, наложената глоба възлиза на 395 000 EUR. При тези условия не е възможно различна преценка на тежестта, която следва да се извърши преди прилагането на тавана, да може да доведе до намаляване на крайната глоба. Всъщност предвид естеството на извършеното от жалбоподателя нарушение делът на стойността на продажбите, определен според степента на тежест на нарушението, би следвало, в съответствие с точка 23 от Насоките от 2006 г., да се разположи в „горния край на скàлата“. Дори да се допусне обаче, че Общият съд, упражнявайки пълен съдебен контрол, приеме, че следва да се приложи ставка от 15,1 % при определянето на тежестта и на допълнителната сума, основният размер на глобата би възлизал на 1,63 милиона евро, т.е. отново много над тавана.

69 Доколкото жалбоподателят поддържа, че относителната тежест на участието му е по-малка от тази на другите включени предприятия, доводите в подкрепа на това твърдение не могат да повлияят в настоящия случай върху крайния размер на наложената глоба.

70 Поради това третото правно основание следва да се отхвърли.

4. *По четвъртото правно основание относно налагането на максималната глоба*

Доводи на страните

71 С това правно основание жалбоподателят изтъква нарушаване на принципите на пропорционалност и на равно третиране, доколкото Комисията му е наложила максималната глоба, предвидена в Регламент № 1/2003, а именно 10 % от оборота за предходната финансова година.

72 Според жалбоподателя фактът, че прилагането на тавана води до толкова значително намаляване, а именно от 1 830 000 EUR на 395 000 EUR, показва сам по себе си неразумния и непропорционален характер на глобата и на начина на изчисляване на Комисията. Освен това Комисията е нарушила принципите на пропорционалност и на равно третиране, налагайки максимално допустимата глоба на участник, който е имал ограничена роля в картела и скромно влияние на пазара.

73 Комисията счита, че правното основание е свързано с другите правни основания.

Съображения на Общия съд

74 Налага се констатацията, че настоящото основание, изведено от налагането на максималната глоба, е свързано с другите правни основания относно размера на глобата. Сам по себе си фактът, че окончателно наложената глоба възлиза на 10 % от оборота на жалбоподателя, докато този процент е по-нисък за другите участници в картела, не може да съставлява нарушение на принципа на равно третиране или на пропорционалност. Всъщност тази последица е присъща за тълкуването на тавана от 10 % в смисъл на изравнителен праг, който се прилага след евентуално намаляване на глобата поради смекчаващи обстоятелства или поради принципа на пропорционалност.

75 Умножаването обаче на размера, определен въз основа на стойността на продажбите, по броя на годините на участие в нарушението означава, че в рамките на Насоките от 2006 г. прилагането на предвидения в член 23, параграф 3 от Регламент № 1/2003 таван от 10 % вече е по-скоро правило отколкото изключение за всяко предприятие, което основно действа на един пазар и е участвало в продължение на повече от година в картел. Обикновено в такива случаи вече няма да е възможно разграничението според тежестта или смекчаващите обстоятелства да окаже влияние върху размера на глобата, когато спрямо нея е приложен таванът от 10 %. Липсата на разграничение по отношение на окончателната глоба поставя проблеми във връзка с принципа на индивидуализация на наказанията и санкциите, който е присъщ на новата методология. Тя може да наложи Общият съд да упражни пълен съдебен контрол в случаите, в които прилагането на Насоките от 2006 г. не е достатъчно, за да се направи подходящо разграничение. В настоящия случай обаче Общият съд приема, че това не е така (в това отношение вж. също точка 81 и сл. по-долу).

76 Следователно четвъртото правно основание трябва да се отхвърли.

5. *По петото правно основание относно смекчаващите обстоятелства*

Доводи на страните

77 С последното правно основание жалбоподателят изтъква нарушаване на принципите за защита на оправданите правни очаквания и на равно третиране и грешка в преценката на Комисията, доколкото не е признала никакви смекчаващи обстоятелства.

78 Жалбоподателят смята, че отговаря на условията, за да се възползва от определен брой смекчаващи обстоятелства, определени в точка 29 от Насоките от 2006 г. По-специално той преустановил всякакво участие в нарушенията след намесата на Комисията; участието му в нарушението било твърде ограничено; ефективно съдействал и винаги препращал всички необходими и полезни данни на Комисията. Освен това не оспорил фактите и проявил сдържаност в хода на производството, като ограничил реакцията си към изложението на възраженията и не участвал в изслушването. Поведението му следователно съответствало на това, което се очаква от предприятията, които желаят да се възползват от споразумение на основание на Известието на Комисията относно воденето на производства за постигане на споразумение с оглед на приемане на решения съгласно членове 7 и 23 от Регламент (ЕО) № 1/2003 при дела за картели (ОВ C 167, 2008 г., стр. 1) и Регламент (ЕО) № 622/2008 на Комисията от 30 юни 2008 година за изменение на Регламент (ЕО) № 773/2004 на Комисията относно провеждането на процедури за постигане на споразумение при дела за картели (ОВ L 171, стр. 3).

79 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя. Освен това тя смята, че това правно основание по никакъв начин не може да бъде от полза на жалбоподателя, тъй като поради прилагането на тавана глобата, наложена на Putters, вече била „изключително малка“.

Съображения на Общия съд

80 Както в рамките на третото правно основание Комисията поставя под съмнение ползата от повдигнатото от жалбоподателя правно основание. В това отношение се налага констатацията, че в настоящия случай намаляване на глобата поради съобразяването на смекчаващи обстоятелства, на практика не би могло да доведе до намаляване на крайната глоба. Всъщност предвид факта че прилагането на тавана от 10 % вече е довело до твърде голямо намаляване на глобата и предвид естеството на смекчаващите обстоятелства, изтъкнати от жалбоподателя, Общият съд приема, упражнявайки пълен съдебен контрол, че съобразяването на тези обстоятелства, което следва да се извърши преди прилагането на тавана, не може да доведе до намаляване на окончателната глоба. Както Комисията правилно отбелязва, дори при изчисляването на глобата да бяха отчетени изложените от жалбоподателя съображения, глобата пак нямаше да бъде намалена. Тази последица отново е присъща за тълкуването на тавана от 10 % единствено в смисъл на изравнителен праг, който се прилага след евентуално намаляване на глобата поради смекчаващи обстоятелства.

81 За изчерпателност обаче Общият съд ще разгледа изложените от жалбоподателя доводи.

82 На първо място, жалбоподателят изтъква, че е преустановил всякакво участие в комисията за нарушенията след намесата на Комисията. Безспорно точка 29, първо тире от Насоките от 2006 г. предвижда, че основният размер на глобата може да бъде намален, когато съответното предприятие представи доказателства, че то е прекратило нарушението веднага след намесата на Комисията. Следващото изречение обаче уточнява, че това „няма да се прилага към тайни споразумения или практики (по-специално към картели)“. Следователно правилно Комисията заключава, че не става въпрос за довод, който е от естество да обоснове намаляването на глобата.

83 На второ място, по отношение на твърдението на жалбоподателя, че участието му в нарушението е ограничено, следва да се посочи, че по отношение на това предприятие Комисията разполага с писмени доказателства, свързани със 78 конкретни случая на комисиони и фиктивни оферти. Безспорно разглежданото нарушение е претърпяло развитие във времето, а и писмените споразумения са се прилагали през първия етап на нарушението като впоследствие са били преустановени. Следователно делът от стойността на продажбите, който следва да се приеме въз основа на точка 19 от Насоките от 2006 г., може по принцип да се променя във времето. Това обстоятелство също може да обоснове намаляване на глобата поради смекчаващи обстоятелства.

84 Следва да се приеме за установено обаче, че действията, в които е участвал жалбоподателят, не представляват по-леки нарушения отколкото писмените споразумения за определяне на цени или определянето ad hoc на цени за дадени премествания. Всъщност, противно на твърденията на жалбоподателя, фиктивните оферти и комисионите също са оказали влияние върху цените (вж. точка 28 погоре). По същия начин при обстоятелствата в настоящия случай фактът, че той не е участвал в срещите с антиконкурентен предмет, не е релевантен за целите на преценката на тежестта на нарушението, тъй като картелът е действал чрез механизми, които обезсмислят провеждането на такива срещи.

85 На трето място, по отношение на твърдяното сътрудничество на жалбоподателя с Комисията и на неоспорването на фактите следва да се напомни, че според констатациите в съображения 592 и 594 от Решението сътрудничеството на жалбоподателя се ограничава до отговорите му на исканията за предоставяне на информация относно структурата на предприятието и икономическите му данни. Жалбоподателят не е представил доброволно доказателства относно нарушението. Освен това, противно на Известието на Комисията от 18 юли 1996 г. за намаляване или освобождаване от отговорност в случаите на картел (ОВ C 207, стр. 4), Известието относно сътрудничеството от 2002 г. не предвижда намаляване единствено поради неоспорване на действителността на фактите. Следователно Комисията основателно е направила извода, че никое от тези обстоятелства не е от естество да обоснове намаляване на размера на глобата.

86 Накрая, на четвърто място, жалбоподателят поддържа, че поведението му съответства на това, което се очаква от предприятия, които желаят да се възползват от споразумение. Налага се обаче констатацията, че Регламент № 622/2008 относно провеждането на процедури за постигане на споразумение при дела за картели е влязъл в сила през юли 2008 г., докато Решението е от март 2008 г., а изложението на възраженията е съобщено на жалбоподателя през октомври 2006 г. Следователно този регламент е неприложим в настоящия случай. Във всеки случай предвидената в този регламент процедура не е изпълнена.

87 От това следва, че последното правно основание, изложено от жалбоподателя, трябва да се отхвърли.

88 С оглед на това, че са отхвърлени всички правни основания на жалбоподателя, жалбата трябва да се отхвърли в нейната цялост.

По съдебните разноски

89 Съгласно член 87, параграф 2 от Процедурния правилник на Общия съд загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като жалбоподателят е загубил делото, той следва да бъде осъден да заплати съдебните разноски в съответствие с исканията на Комисията.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (осми състав)

реши:

1) Отхвърля жалбата.

2) Осъжда Putters International NV да заплати съдебните разноски.

Papasavvas Wahl Dittrich

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 16 юни 2011 година.

Подписи

Съдържание

Факти ..... II - 3734

1. Предмет на спора ..... II - 3734

2. Жалбоподателят ..... II - 3735

3. Административно производство ..... II - 3735

4. Обжалвано решение ..... II - 3736

Производство и искания на страните ..... II - 3740

От правна страна ..... II - 3741

1. По първото правно основание относно участието на жалбоподателя в комплексен и систематичен картел ..... II - 3741

Доводи на страните ..... II - 3741

Съображения на Общия съд ..... II - 3742

По антиконкурентния характер на комисионите и фиктивните оферти .. II - 3743

По понятието за едно-единствено продължавано нарушение ..... II - 3744

Относно квалификацията на разглежданите неправомерни действия .... II - 3745

— Относно съществуването на цялостен план, преследващ обща цел ..... II - 3745

— Относно умишленото участие на жалбоподателя в цялостния план ..... II - 3747

— Относно знанието на жалбоподателя за неправомерните действия ..... II - 3748

2. По второто правно основание относно изчисляването на основния размер ..... II - 3749

Доводи на страните ..... II - 3749

Съображения на Общия съд ..... II - 3750

3. По третото правно основание относно липсата на разграничение ..... II - 3753

Доводи на страните ..... II - 3753

Съображения на Общия съд ..... II - 3754

4. По четвъртото правно основание относно налагането на максималната глоба ..... II - 3755

Доводи на страните ..... II - 3755

Съображения на Общия съд ..... II - 3756

5. По петото правно основание относно смекчаващите обстоятелства ..... II - 3757

Доводи на страните ..... II - 3757

Съображения на Общия съд ..... II - 3758

По съдебните разноски ..... II - 3760